Prima instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), jud. Valah Ciprian
Dosarul nr. 2r-977/23 (2-23006445-02-25r-20032023)

D E C I Z I E

02 mai 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău,

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul: Secrieru Ion
Judecătorii: Panov Ana și Cotorobai Vitalie

examinând recursul declarat de către Executorul Judecătoresc Stoian Grigore, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 februarie 2023, în cauza civilă la demersul Executorului Judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorilor Cebotari Andrei și Bivol Artiom,-

a c o n s t a t a t:

Poziţia instanţei de fond:

1. La 12 ianuarie 2023, Executorul judecătoresc Stoian Grigore a înaintat în instanța de judecată un demers prin care a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi țara în privinţa debitorilor Cebotari Andrei și Bivol Artiom.

2. În motivarea demersului, executorul judecătoresc a indicat că, în procedura dc executare forţată se află documentul executoriu nr. 2-18431/2020 din 16.10.2021 emis de Judecătoria Chişinău, sediu Centru, privind încasarea de la Cebotari Andrei Andrei şi Bivol Artiom Veaceslav în beneficiul lui Munteanu Alexandru Tudor, datoria în sumă totală de 7 000 euro şi 5796.90 lei.

3. Relevă că, întru executarea hotărîrii menţionate mai sus, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse măsurile de asigurare a exccutării şi acţiunile executare în conformitate cu prevederile art. art. 62, 63 ale Codului de executare al RM.

4. Astfel, prin încheierea nr. 176-12663/2021, s-a dispus intentarea procedurii executare în baza documentului executoriu în cauză şi numită în condiţiile art. 62 Cod de executare al RM procedura de conciliere a părţilor, la care debitorul fiind somat legal nu s-a prezentat fapt confirmat prin înscrisurile anexate la demers.

5. Menționează că, în urma interpelărilor făcute în adresa instituţiilor de stat, deţinătoare ce registre, precum şi din informaţia parvenită nu au fost depistate şi stabilit locul aflării bunurilor debitorului.

6. Conform solicitării creditorului urmăritor, acesta a solicitat aplicarea faţă de debitor a tuturor măsurilor în vederea executării documentului executoriu, astfel verificând baza de date ACCES s-a constatat că debitorul traversează frontiera de stat, iar obligaţiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează, astfel consideră că este necesară aplicarea interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării.

7. La fel, indică că, în adresa debitorului au fost expediate un şir de scrisori prin care a fost somat în repetate rânduri de a se prezenta la birou în vederea onorării obligaţiilor asumate.

8. Relatează că, odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare silită, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un şir de acţiuni în vederea executării documentului executoriu. Pe toată perioada procedurii de executare debitorul intenţionat a tergiversat executarea hotărârii de judecată.

9. Argumentează că, luînd în consideraţie că suma debitorială este considerabilă şi până în prezent nu este schimbată, iar debitorul ignoră în continuare cerinţele legale de a se prezenta, această situaţie face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti, ţinând cont că aceasta a fost informată despre acţiunile întreprinse, fapt confirmat prin anexele prezentate la demers, motivul necesităţii prezentării acestuia la sediul executorului judecătoresc îl serveşte necesitatea întocmirii actelor de executare silită în prezenţa debitorului.

10. Executorul judecătoresc Stoian Grigore a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi țara în privinţa debitorilor Cebotari Andrei și Bivol Artiom.

11. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 februarie 2023, a fost respins demersul Executorului Judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorilor Cebotari Andrei și Bivol Artiom.

Solicitarea recurentului:

12. La 28 februarie 2023, Executorul Judecătoresc Stoian Grigore a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 februarie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu emiterea unei decizii de admitere a demersului.

Argumentele părţilor:

13. În motivarea cererii de recurs, recurentul Executorul Judecătoresc Stoian Grigore a invocat că, nu este de acord cu încheierea instanței de fond.

14. Relevă că, în motivarea încheierii recurate, instanţa de fond a făcut trimitere la faptul, că la solicitarea executorului judecătoresc de a fi dispusă anunţarea în căutare a debitorului, ultimul nu ar fi prezentat probe suficiente în vederea constatării faptului că debitorul nu se află la adresa vizei de domiciliu sau locul lui nu este cunoscut. Or, cu această situaţie executorul judecătoresc nu poate fi de acord din considerent că tot instanţa prin încheiere a constat faptul că potrivit înscrisurilor anexate şi anume a scrisorilor cu aviz acesta este plecat/nereclamat, iar instanţa a tratat aceasta precum că locul de aflare a debitorului este cunoscut, sau nu poate fi reţinută această situaţie ca un loc cunoscut de executorul judecătoresc atâta timp că atât înscrisurile prezentate cât şi în încheierea emisă nu a fost reflectată adresa debitorului prin care executorul ar putea cita debitorul.

15. Mai mult, din constatările făcute debitorul poate părăsi hotarele ţării ceea ce va fi o piedică în executarea documentului executoriu, or potrivit art. 64 Cod de executare, în cazul în care interdicţia de a părăsi ţara se aplică în cel mult 6 luni de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu.

16. Luînd în consideraţie faptul că, la etapa dată debitorii nu şi-au onorat obligaţiile, ultimii pot părăsi regulat hotarele ţării fără nici un impediment, iar în consecinţă hotărârea judecătorească va fi neexecutată apare necesitatea admiterii prezentului recurs cu aplicarea măsurilor solicitate în conformitate cu prevederile menţionate.

17. Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu emiterea unei decizii de admitere a demersului.

Termenul de declarare a recursului:

18. În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

19. **Colegiul civil** a stabilit că, încheierea recurată a fost emisă la data de 21 februarie 2023, iar la 28 februarie 2023 a fost depusă cererea de recurs, prin intermediul poștei terestre (f. d. 55-56).

20. Astfel, potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, recursul depus de către Executorul Judecătoresc Stoian Grigore, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 februarie 2023, se consideră declarat în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

21. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent şi a materialelor din dosar, **Colegiul civil**, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.

22. În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

23. Potrivit art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul şi să menţină încheierea.

24. Conform art. 22 alin. (1) lit. x) Cod de executare, executorul este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, **la cererea creditorului**, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti;.

25. Conform art. 64 Cod de executare, (1) Interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii.

26. În speță, s-a stabilit că, la 12 ianuarie 2023, Executorul judecătoresc Stoian Grigore a înaintat în instanța de judecată un demers prin care a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi țara în privinţa debitorilor Cebotari Andrei și Bivol Artiom.

27. Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra netemeiniciei demersului Executorului Judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni, în privința debitorilor Cebotari Andrei și Bivol Artiom.

28. Instanța de recurs apreciază ca fiind corectă soluția dată de prima instanță cu privire la respingerea demersului Executorului Judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni, în privința debitorilor Cebotari Andrei și Bivol Artiom.

29. **Colegiul judiciar** reține că, potrivit înscrisurilor anexate la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore, creditorul Munteanu Alexandru nu a depus în cadrul proceduri de executare o cerere privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința lui Cebotari Andrei și Bivol Artiom în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1), lit. x) Cod de Executare.

30. La rândul său, art. 22 alin. (1), lit. x) Cod de Executare, statuează expres că executorul este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, **la cererea creditorului**, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara.

31. Subsidiar, instanța de recurs accentuează că, interdicţia de a părăsi ţara, stipulată de art. 64 din Codul de executare, este o măsură excepţională, fiind instituită pentru asigurarea executării documentului executoriu. Aceasta se aplică doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul de executare. După conţinutul lor, aceste măsuri, având scopul de a asigura executarea documentului executoriu, reprezintă un spectru de interdicţii, ce grevează direct sau indirect patrimoniul debitorului, din care urmează a fi percepută datoria.

32. **Colegiul judiciar** subliniază că, interdicţia de a părăsi ţara, fiind măsură legală de asigurare a executării efective a hotărârii judecătoreşti, nu reprezintă o ingerinţă nejustificată în dreptul la libera circulaţie, garantat de art. 27 din Constituţie şi normele actelor internaţionale.

33. Conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, în contextul unor litigii având ca subiect ingerinţa în dreptul de a părăsi ţara, măsura de restricţionare a trecerii frontierei de stat a unei persoane debitoare ar putea fi dispusă în cazul în care este necesară protejarea drepturilor altor persoane, şi anume protejarea drepturilor şi intereselor legitime ale creditorilor ce dispun de un titlu executoriu.

34. În speţa Reiner contra Bulgariei (nr. 46343/99 din 23 mai 2006) Curtea Europeană a estimat că „...din principiul proporţionalităţii reiese că restricţia privind dreptul de a părăsi ţara sa din cauza unei datorii neachitate *nu poate fi justificată decât în măsura în care urmăreşte un scop, perceperea datoriei, iar faptul că debitorul părăseşte ţara ar putea compromite şansele de a percepe suma în cauză*".

35. Conform constatărilor Curţii Europene, măsura restrictivă trebuie să fie prevăzută expres de lege, să aibă la origine un temei legal şi să fie aplicată doar după expirarea termenului de executare benevolă a titlului executoriu şi după

întreprinderea unor eforturi rezonabile pentru a percepe datoria prin alte mijloace, astfel, încât restricţia să fie o ultimă soluţie de natură a influenţa conduita şi responsabilitatea debitorilor pentru executarea titlurilor executorii.

36. Conform Codului de executare, interdicţia de a părăsi ţara este aplicabilă doar după expirarea termenului de executare benevolă şi în cazul epuizării altor mijloace, cu respectarea prevederilor exprese ale art. 22 alin. (1) lit. x) şi art. 63 din Codul de executare.

37. Astfel, **Colegiul judiciar** conchide asupra netemeiniciei demersului executorului judecătoresc, în condițiile în care atât din demers cât şi din materialele anexate la acesta nu reies careva probe întru susţinerea oportunităţii aplicării interdicţiei de a părăsi ţara, cât și lipsa cererii creditorului.

38. În acest sens, **Colegiul judiciar** respinge ca nefondate argumentele invocate în recurs, or acestea nici nu coincid cu esența încălcărilor constatate de instanța de fond.

39. Totodată, instanța de recurs consideră argumentele invocate în recurs lipsite de temei juridic, or invocarea prevederilor art. 22 alin. (1) lit. x) Cod de executare, este un drept al executorului judecătoresc, însă nu și o obligație a instanței de judecată de a admite această măsură în toate cazurile, doar după aprecierea probelor pentru fiecare caz individual și cu respectarea cadrului legal.

Concluzia instanței de recurs:

40. Reieşind din faptul, ca încheierea recurată a fost adoptată cu respectarea normelor de drept procedural, Colegiul judiciar a ajuns la concluzia, că recursul declarat de către Executorul Judecătoresc Stoian Grigore urmează a fi respins ca neîntemeiat şi menţinută încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 februarie 2023, așa cum a fost menționat mai sus.

41. În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, -

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Executorul Judecătoresc Stoian Grigore.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 februarie 2023, în cauza civilă la demersul Executorului Judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorilor Cebotari Andrei și Bivol Artiom.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul: Secrieru Ion

Judecătorii: Panov Ana

Cotorobai Vitalie